

Maak mentale gezondheid een structureel onderdeel van het mbo-onderwijs

Zes aanbevelingen voor de Tweede Kamer, afkomstig van ervaringsdeskundige studenten

10% van de mbo studenten heeft last van psychische problemen of aandoeningen (JOBmonitor, 2018). Een deel van deze jongeren loopt vast in het onderwijs, bijvoorbeeld omdat ze zich zenuwachtig voelen of zich slecht kunnen concentreren (Universiteit Utrecht, 2023). Voor veel jongeren is praten over psychische problemen een taboe (Eenvandaag opiniepanel, 2019). Ze durven hun problemen niet te bespreken vanwege onzekerheid, schaamte en ervaren stigma. Daarom is het belangrijk dat elke mbo-opleiding aandacht besteedt aan de preventie van psychische problemen en bijdraagt aan beschermende factoren.

FNO GeestKracht, het Expertisecentrum inclusief onderwijs (ECIO) en ervaringsdeskundige studenten hebben daarom zes aanbevelingen geformuleerd waarmee beleidsmakers aan de slag kunnen om de mentale gezondheid van mbo-studenten te versterken. Deze aanbevelingen komen voort uit het driejarige project 'Aan de slag als GeestKracht-school!' en de bijpassende inspiratiebundel. Voor dit project hebben zes mbo-scholen samen met studenten gewerkt aan het doorbreken van stigma's en nemen van preventieve maatregelen om een veilige omgeving te creëren waarin alle studenten zich begrepen en ondersteund voelen. **We roepen de Tweede Kamer om op deze aanbevelingen te integreren in de nationale aanpak studentenwelzijn zodat mentale gezondheid een structurele plek krijgt in het mbo-onderwijs.**

Drie aanbevelingen gericht op een betere mentale gezondheid van studenten:

- 1. Maak van mentale gezondheid een beroepsgerichte kwalificatie.** Voor het mbo zijn beroepsgerichte kwalificaties opgesteld. Dit zijn vaardigheden om te kunnen starten in een beroep. Denk bijvoorbeeld aan Engels, rekenen en burgerschap. Maak van mentale gezondheid een structureel onderdeel van het lesprogramma op mbo-scholen. Bijvoorbeeld een kwalificatie 'begrijpend leven', waarbij je aandacht besteedt aan relevante thema's van mentale gezondheid. Bijvoorbeeld eenzaamheid, prestatiedruk of stressklachten. Besteed in klassikale lessen aandacht aan groepsdynamica, onderlinge relaties en de impact van het gebruik van Social Media.
- 2. Vergroot de zichtbaarheid van vertrouwenspersonen en zorg voor een betere samenwerking tussen de SLB'er en studentenondersteuning, zodat studenten sneller en beter worden doorverwezen.** Zorg voor een goede informatievoorziening over de aanwezige hulp.
- 3. Zorg voor representatieve en landelijke cijfers in het mbo, die de stand van zaken van de mentale gezondheid van studenten weergeeft.** In het hbo en wo wordt een jaarlijkse monitor uitgevoerd waarmee de mentale gezondheid en het middelengebruik onder studenten inzichtelijk wordt gemaakt. Zorg dat er ook in het mbo een jaarlijkse monitor wordt ingesteld.

Drie aanbevelingen gericht op het handelingsbekwaam maken van docenten:

- 1. Maak mentale gezondheid een vast onderdeel van de opleiding voor mbo-docenten.** Besteed op elke opleiding voor vakdocent via één module aandacht aan de mentale gezondheid van studenten. Toerusting van docenten op het gebied van herkennen, erkennen en doorverwijzen naar de aanwezige hulp is van groot belang.

2. **Organiseer op elke mbo-school een passend inwerktraject voor nieuwe docenten, waarbij je aandacht besteedt aan de mentale gezondheid van studenten.** Bied op elke school een verplichte basistraining aan, zodat docenten voldoende toegerust zijn.
3. **Maak middelen vrij voor programma's gericht op docentenwelzijn.** Een duidelijke rolopvatting, meer tijd om studenten te ondersteunen en meer kansen voor professionalisering zijn essentieel voor docentenwelzijn. Docenten moeten zich handelingsbekwaam voelen, zodat ze psychische klachten kunnen herkennen en weten waar ze studenten naar door kunnen verwijzen. Het helpt als docenten worden gewaardeerd voor een rol als mentor en hier op de docentenopleiding al aandacht voor is. Daarom is het belangrijk dat er op elke mbo-school een programma gericht op docentenwelzijn mogelijk wordt gemaakt.

